

ZAKON

O UPOTREBI I ZAŠTITI ZNAKA CRVENOG KRIŽA I NAZIVA DRUŠTVA CRVENOG KRIŽA BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

Radi primjenjivanja Ženevske konvencije za poboljšanje položaja ranjenika i bolesnika u oružanim snagama u ratu, Ženevske konvencije za poboljšanje položaja ranjenika, bolesnika i brodolomaca oružanih snaga na moru, Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata, od 12. augusta 1949. godine i Dopunskog protokola I i II uz Ženevske konvencije, od 10. juna 1977. godine (u daljem tekstu: Ženevske konvencije), ovim zakonom propisuju se uslovi i način upotrebe i zaštite znaka Crvenog križa i naziva Društva crvenog križa Bosne i Hercegovine u miru, kao i u ratu ili drugom oružanom sukobu.

Član 2.

U vrijeme oružanog sukoba znak koji se koristi kao zaštitno sredstvo predstavlja vidljiv znak zaštite, koju Ženevske konvencije i njihovi dodatni protokoli pružaju sanitetskom osoblju, sanitetskim jedinicama i sredstvima sanitetskog prijevoza.

Znak koji se koristi kao indikativno sredstvo pokazuje da su osobe ili objekti uvezani s institucijom Crvenog križa ili Crvenog polumjeseca. Znak će biti manjih dimenzija.

Član 3.

Znak Društva crvenog križa Bosne i Hercegovine je križ crvene boje koji ima pet jednakih kvadrata na bijelom polju.

Član 4.

Nijedna osoba ne može upotrebljavati znak Crvenog križa ili Crvenog polumjeseca na bijeloj pozadini, oznaku "Crveni križ" ili "Crveni polumjesec", znakove raspoznavanja za identificiranje sanitetskih jedinica u sredstvima sanitetskog prijevoza, ili naziv Društva crvenog križa Bosne i Hercegovine, ukoliko nema pravo na takvu upotrebu u skladu s odredbama ovog zakona i Ženevskih konvencija.

Član 5.

Samo Društvo crvenog križa Bosne i Hercegovine ima pravo na naziv Crvenog križa.

Član 6.

Međunarodni komitet Crvenog križa i Međunarodna federacija društava Crvenog križa i Crvenog polumjeseca mogu upotrebljavati znak u bilo koje doba i za sve svoje aktivnosti.

Član 7.

U vrijeme mira znakom Crvenog križa mogu biti označeni:

1. po odobrenju nadležnih vlasti: zgrade, uređaji, sanitetski materijal, prijevozna i prijenosna sredstva ustanova u oblasti zdravstva i oblasti socijalne zaštite za zbrinjavanje osoba kojima je potrebna stalna medicinska njega (u daljem tekstu: ustanove),
2. prijevozna i prijenosna sredstva drugih preduzeća i ustanova koja će se upotrijebiti za prijevoz ranjenih i bolesnih osoba, ako za nošenje znaka Crvenog križa dobiju odobrenje Društva crvenog križa Bosne i Hercegovine,
3. po saglasnosti Društva crvenog križa Bosne i Hercegovine, mjesta određena za pružanje prve medicinske pomoći u naseljima, saobraćajnicama, preduzećima, ustanovama i organizacijama, kao i mjesta na kojima su smješteni sanitetski materijal i oprema koja služi za pružanje prve pomoći i medicinske pomoći.

Član 8.

U miru i ratu znak Crvenog križa mogu upotrebljavati, odnosno biti označeni kao znakom pripadnosti:

1. radnici, zgrade, sredstva i materijal Društva crvenog križa Bosne i Hercegovine,
2. osoblje, sredstva i materijal stranih organizacija Crvenog križa, za vrijeme dok u Bosni i Hercegovini, po odobrenju Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, vrše djelatnost Crvenog križa.

U ratu, znak pripadnosti koji upotrebljavaju organizacije i osoba iz stava 1. ovog člana mora biti manjih razmjera od znaka zaštite i ne smije se stavljati na traku oko ruku, na krov zgrade i na prijevozna sredstva.

Član 9.

U miru i u ratu znak Crvenog križa može se upotrebljavati, odnosno nositi kao znak označavanja i kao znak zaštite osoba, sanitetskih jedinica i ustanova, zgrada, uređaja, sanitetskog materijala i prijevoznih i prijenosnih sredstava kopnom, pomorskim i zračnim putem, koji pripadaju sanitetskoj službi oružanih snaga u Bosni i Hercegovini.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na sanitetsku službu oružanih snaga država za vrijeme dok na teritoriji Bosne i Hercegovine, na osnovu odobrenja Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, vrši sanitetsku djelatnost.

Član 10.

U ratu znak Crvenog križa upotrebljava, odnosno nosi kao znak zaštite:

1. zgrada, uređaj, sanitetski materijal i prijenosna sredstva i radnici u zdravstvenim organizacijama,
2. zgrade, uređaji, sanitetski materijal, prijevozna i prijenosna sredstva Društva crvenog križa Bosne i Hercegovine i osoba određena za pronalaženje, prikupljanje, prenošenje i njegu ranjenika i bolesnika ili za sprečavanje bolesti,
3. jedinice civilne zaštite za pružanje prve medicinske pomoći,
4. bolnički brodovi,
5. ekipe za pružanje prve medicinske pomoći koje organizuju zdravstvene ustanove, preduzeća, organizacije i Društvo crvenog križa Bosne i Hercegovine za vrijeme dok obavljaju te poslove,
6. sanitetsko i vjersko osoblje,
7. sredstvo kopnenog i zrakoplovnog saobraćaja koje služi za prenošenje brodolomaca, ranjenika, bolesnika i sanitetskog materijala (u daljem tekstu: sanitetski transport).

Izuzetno od odredbi stava 1. ovog člana, nadležni organ Bosne i Hercegovine može odobriti upotrebu znaka Crvenog križa kao znaka zaštite pojedinih zgrada i uređaja, prijevoznih i prijenosnih sredstava i osoba iz tog stava.

U ratu znak Crvenog križa može se upotrebljavati, nositi kao znak zaštite osoblja, zgrada, uređaja, sanitetskog materijala, prijevoznih i prijenosnih sredstava u sastavu sanitetskih službi stranih organizacija Crvenog križa, Crvenog polumjeseca i drugih stranih dobrovoljnih društava za pomoć kad, po odobrenju Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, vrše sanitetsku djelatnost.

Član 11.

U ratu znak Crvenog križa može se upotrebljavati kao znak označavanja i kao znak zaštite sanitetskih zona i mjesta određenih radi zaštite ranjenika i bolesnika, kao i osoba koja u tim zonama i mjestima rade na zbrinjavanju i njezi ranjenika i bolesnika koji su u njima smješteni.

Sanitetske zone i mjesta iz stava 1. ovog člana određuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine.

Član 12.

Osobe iz člana 10. stava 1. ovog zakona, koja imaju pravo na nošenje znaka Crvenog križa, moraju u ratu imati iskaznicu s fotografijom i utisnutim suhim žigom. U iskaznici moraju biti označeni poslovi koje te osobe obavljaju.

Član 13.

Osobe iz člana 10. stava 1. ovog zakona, dok su na službi, moraju imati kod sebe iskaznicu iz člana 12. ovog zakona i na lijevoj ruci nositi traku sa znakom Crvenog križa i otiskom pečata otpornim na vlagu.

Osoba koje izgubi svojstvo na osnovu kojeg je dobila iskaznicu i traku sa znakom Crvenog križa dužno je da vrati iskaznicu i traku organu koji je izdao iskaznicu, odnosno traku.

Član 14.

Ministarstvo entiteta, nadležno za zdravstvo, na prijedlog Društva crvenog križa Bosne i Hercegovine, izdaje iskaznicu iz člana 10. ovog zakona određenim osobama u slučaju izbijanja rata i o tome vodi evidenciju.

Član 15.

Sanitetski transport, organizacije i jedinice, sanitetski materijal, uređaji, prijevozna i prijenosna sredstva iz člana 10. ovog zakona, ako se u ratu za njih upotrebljava znak Crvenog križa, kao i znak zaštite, moraju biti označeni znakom Crvenog križa na vidljiv način na određenom mjestu.

Član 16.

Društvo crvenog križa Bosne i Hercegovine može nadležnim organima predlagati mjere od značaja za pravilno korištenje znaka Crvenog križa i sprečavanje njegove zloupotrebe.

Član 17.

U provođenju ovog zakona nadležni organi imaju pravo i dužnosti:

1. da naredi uklanjanje znaka Crvenog križa koji se upotrebljava, odnosno nosi protivno uvjetima propisanim ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu njega,
2. da naredi druge mjere potrebne za provođenje ovog zakona i propisa donesenih na osnovu njega,
3. da, u slučaju povrede odredbi ovog zakona, podnesu nadležnom organu prijedlog za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 18.

Upoznavanje stanovništva Bosne i Hercegovine sa tekstom Ženevskih konvencija vršit će Društvo crvenog križa Bosne i Hercegovine.

Upoznavanje osoba u oružanim snagama u Bosni i Hercegovini i radnika u zdravstvenim ustanovama sa tekstom Ženevskih konvencija vršit će nadležni organi u oružanim snagama, odnosno u zdravstvenim ustanovama.

Upoznavanje studenata visokoškolskih ustanova sa tekstom Ženevskih konvencija vršit će se na način i po postupku koji su utvrđeni entitetskim propisima.

Član 19.

Ovlašćuju se ministarstva odbrane entiteta da propišu način označavanja znakom Crvenog križa vojnih sanitetskih jedinica i ustanova, zgrada, uređaja, sanitetskih jedinica, sanitetskog materijala i transportnih sredstava koji su u sastavu sanitetske službe oružanih snaga i da odrede organe oružanih snaga koji mogu ograničiti upotrebu, odnosno nošenje znaka Crvenog križa kao znaka zaštite u vojnim sanitetskim jedinicama i ustanovama, kao i organe oružanih snaga koji će se starati o primjeni tih propisa.

Član 20.

Društvo crvenog križa Bosne i Hercegovine uređuje način upotrebe znaka Crvenog križa i naziva Crvenog križa u vršenju svoje djelatnosti.

Član 21.

Nadležna entitetska ministarstva donose propise:

1. o načinu upotrebe znaka Crvenog križa kao znaka označavanja i znaka zaštite (čl. 7. i 10.);
2. o iskaznici i traci korisnika znaka Crvenog križa u ratu i u vođenju evidencije o izdatim iskaznicama i trakama (čl. 12. 13. 14.).

Član 22.

Novčanom kaznom od 3.000 KM do 20.000 KM kaznit će se za prekršaj zdravstvena ustanova, preduzeće ili druga pravna osoba:

1. ako upotrijebi naziv Crvenog križa, a za to nema pravo (član 5.);
2. ako upotrijebi znak Crvenog križa kao znak označavanja, kao znak pripadnosti ili kao znak zaštite protivno odredbama čl. 7., 8. i 10. ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba u zdravstvenoj ustanovi, preduzeću ili drugoj pravnoj osobi, novčanom kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM.

Član 23.

Novčanom kaznom od 300 KM do 3.000 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac:

1. ako u ratu nosi ili upotrebljava znak Crvenog križa kao znak zaštite, a nema svojstvo osobe iz člana 10. stav 1. ovog zakona,
2. ako za vrijeme službe kod sebe nema iskaznicu iz člana 12. ovog zakona ili ako ne nosi traku sa znakom Crvenog križa na propisani način ili ako izgubi svojstvo osobe na osnovu koje je dobilo iskaznicu i traku, a ne vrati ih nadležnom organu (član 13.).

Član 24.

Svaka osoba koja namjerno izvrši, ili izda naređenje za izvršenje djela koje za posljedicu ima smrt ili koje uzrokuje tešku tjelesnu povredu ili povredu zdravlja pripadnika neprijateljskih snaga, time što zloupotrebljava znak Crvenog križa ili Crvenog polumjeseca ili signal raspoznavanja za vrijeme rata, čini ratni zločin i bit će kažnjena u skladu s odredbama Krivičnog zakona.

Zloupotreba znači apeliranje na neprijateljske snage, u namjeri da se neprijatelj obmane i uvjeri da ima pravo ili obavezu da dobije, odnosno pruži zaštitu koju predviđaju pravila međunarodnog humanitarnog prava.

Član 25.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o upotrebi i zaštiti znaka i naziva Crvenog krsta-križa Republike Bosne i Hercegovine ("Službeni list R BiH", br. 21/92 i 13/94).

Član 26.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a objavit će se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

PS BiH broj 50/02 29. aprila 2002.godine Sarajevo

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH dr.Željko Mirjanić, s.
r.

Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH dr.Nikola Špirić, s. r.